

**KOŁO PRZEWODNIKÓW SUDECKICH
PRZY ODDZIALE PTTK „SUDETY ZACHODNIE”
W JELENIEJ GÓRZE**

**UNIwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ EKONOMII, ZARZĄDZANIA I TURYSTYKI
W JELENIEJ GÓRZE**

Uniwersytet Ekonomiczny
we Wrocławiu

ZAPROSZENIE DO UDZIAŁU

W

symposium z okazji

200-lecia zorganizowanego przewodnictwa w Sudetach 1817-2017

pod hasłem:

Od tragarzy lektok do profesjonalnych przewodników

18 listopada 2017 r.

Program symposium:

8.30-9.30 Rejestracja uczestników

9.30-10.00 Uroczyste otwarcie symposium, wystąpienia zaproszonych Gości.

10.00-11.45 Pierwsza sesja referatowa – Historia przewodnictwa

dr Piotr Gryszel	Od tragarzy lektok do profesjonalnych przewodników – historia zorganizowanego przewodnictwa w Karkonoszach
mgr Ivo Łaborewicz	Materiały do dziejów przewodnictwa i przewodników w zbiorach jeleniogórskiego Archiwum Państwowego
mgr inż. Jerzy Kapłon	Przewodnictwo w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim 1873 - 1950
mgr inż. Jerzy Organiściak	Historia przewodnictwa turystycznego w Żąbkowicach Śląskich
mgr Edward Wiśniewski, mgr Marek Rabski	Przewodnictwo turystyczne w Legnicy
mgr inż. Stefan Okoniewski	Historia Koła Przewodników Sudeckich i Terenowych przy Oddziale PTTK Ziemi Wałbrzyskiej w Wałbrzychu

11.45-12.15 Przerwa z poczęstunkiem

12.15-14.35 Druga sesja referatowa – Kadry i metodyka pracy przewodnickiej

prof. dr hab. Agnieszka Niezgoda	Wpływ nowych technologii na pracę pilota wycieczek w opinii współczesnego turysty
prof. dr hab. Michał Żemła	Studenckie koła przewodnickie jako organizacje kształcące wykwalifikowane kadry dla turystyki

prof. dr hab. Jacek Potocki	Kształcenie przewodnicze studentów
prof. dr hab. Zygmunt Kruczek	Możliwości wykorzystania Sektorowej Ramy Kwalifikacji w Turystyce w procesie kształcenia i certyfikowania przewodników turystycznych, pilotów wycieczek i animatorów czasu wolnego. Jak certyfikować uwolnione zawody przewodnicze?
mgr Roksana Knapik	Geologia w pracy przewodnika, czyli jak przekazać turyście wiedzę specjalistyczną?
mgr Tomasz Miszczyk	Mistyfikacje sudeckich dziejów – działania zamierzone czy nieświadome?
mgr Klaudyna Kowalska	Wpływ <i>sharing economy</i> na przewodnictwo na współczesnym rynku turystycznym

14.35-15.00 Przerwa

15.00-17.00 Trzecia sesja referatowa – Warsztat wiedzy profesjonalnego przewodnika

dr Przemysław Wiater	Laboranci u Ducha Gór – o karkonoskich laborantach i ich penetracji gór
dr Wojciech Giża	Rośliny chronione przy szlakach sudeckich
dr Małgorzata Żochowska	Nieznane walory przyrodnicze Ziemi Kłodzkiej
mgr Władysława Magiera	Odkrywanie źródeł Wisły i Baraniej Góry
dr Zbigniew Piepiora	Rekreacyjna wartość Karkonoskiego Parku Narodowego
Marian Sajnog	Działalność przewodników sudeckich w GOPR

17.00 Zakończenie sympozjum

PODCZAS SYMPOZJUM CZYNNIE BĘDZIE STOISKO Z REGIONALNYMI PUBLIKACJAMI WYDAWNICTWA AD REM

Dostępna w sprzedaży będzie również publikacja Wojciecha Giży pt. *Rośliny chronione przy szlakach sudeckich*.

Termin i miejsce sympozjum:

Sympozjum odbędzie się **18 listopada 2017 r.** w auli jeleniogórskiego Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – Jelenia Góra, ul. Kochanowskiego 8.

Udział w sympozjum jest bezpłatny.

Zgłoszenia:

Zgłoszenia osobistego udziału w sympozjum, ze względów organizacyjnych, należy dokonać w Oddziale PTTK „Sudety Zachodnie”, 58-500 Jelenia Góra, ul. 1 Maja 86, tel. 075/75 258 51, tel./fax 075/75 236 27, e-mail: pttk@pttk-jg.pl

Komitet naukowy sympozjum:

- prof. dr hab. Andrzej Rapacz – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu,
- dr hab. prof. GSW Armin Mikos von Rohrscheidt – Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Milenium w Gnieźnie,
- dr hab. prof. UE Jacek Potocki – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Koło Przewodników Sudeckich przy O/PTTK w Jeleniej Górze
- dr hab. prof. AWF Zygmunt Kruczek – Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie,
- dr hab. prof. AP Michał Żemła – Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie,
- dr Piotr Gryszel – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Koło Przewodników Sudeckich przy O/PTTK w Jeleniej Górze
- dr inż. Jerzy Górski – Koło Przewodników Sudeckich przy O/PTTK w Jeleniej Górze
- mgr Roksana Knapik – Koło Przewodników Sudeckich przy O/PTTK w Jeleniej Górze,
- mgr Tomasz Miszczyk – Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze, Koło Przewodników Sudeckich przy O/PTTK w Jeleniej Górze.

Komitet organizacyjny sympozjum:

Jerzy Górski, Piotr Gryszel (przewodniczący), Roksana Knapik, Maria Marcinkowska (sekretariat), Andrzej Mateusiak, Tomasz Miszczyk, Jacek Potocki – członkowie Koła Przewodników Sudeckich przy O/PTTK w Jeleniej Górze i pracownicy Oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze

Informacje dodatkowe:

Wszelkie pytania należy kierować do przewodniczącego komitetu organizacyjnego Piotra Gryszela, tel. 608463455, e-mail: piotr.gryszel@ue.wroc.pl

Organizatorzy sympozjum:

- Koło Przewodników Sudeckich przy O/PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze,
- Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wydział Ekonomii, Zarządzania i Turystyki w Jeleniej Górze.

Patronat honorowy:

dr hab. prof. UE Elżbieta Sobczak, Dziekan Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Turystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

dr inż. Andrzej Raj, Dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego.

dr hab. prof. UE Jacek Potocki, Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Patronat medialny:

Karkonosze. Czasopismo Sudetów Zachodnich. <http://kpnmab.pl/pismo-karkonosze>

Turystyka Kulturowa. Czasopismo naukowe. www.turystykakulturowa.org

Koło Przewodników Sudeckich przy Oddziale PTTK „Sudety Zachodnie”
58-500 JELENIA GÓRA, ul. 1 Maja 86
tel./fax +48/75/75 236 27 tel. +48/75/75 258 51, tel. kom. +48/608 463 455
e-mail: piotr.gryszel@ue.wroc.pl;
www.przewodnik-sudecki.pl

Projekt dofinansowany przez:

**DOLNY
ŚLĄSK**

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

Starostwo
Powiatowe
w Jeleniej
Górze

Sponsor sympozjum i obchodów 200-lecia zorganizowanego przewodnictwa w Sudetach:

LIKIER KARKONOSKI

Dlaczego organizujemy sympozjum i obchody 200-lecia zorganizowanego przewodnictwa?

Aby odpowiedzieć na to pytanie sięgnijmy do pracy doktorskiej R. Kincla *Przewodnictwo turystyczne w śląskich Sudetach w XIX wieku*, [w:] *Zarys dziejów turystyki i przewodnictwa w Sudetach*, red. A. Mateusiak, P. Gryszel, PTTK Oddział Sudety Zachodnie w Jeleniej Górze oraz Wydawnictwo Poligrafia AD REM, Jelenia Góra 2013, s. 157.

Pierwszy urzędowo mianowany przewodnik został powołany na Dolnym Śląsku w 1813 r. Wtedy bowiem sołtys wsi Karłów w Górach Stołowych otrzymał od miejscowej administracji stanowisko z tytułem: „Mianowany królewski przewodnik i kasjer Szczelińca Wielkiego”. Była to pierwsza urzędowa nominacja przewodnika górskiego na terenie Sudeków i prawdopodobnie również w Europie.

Zaś pierwsza organizacja przewodników powstała w Karkonoszach, o czym przekonuje pismo Wydziału Spraw Wewnętrznych Królewskiej Rejencji w Legnicy do Urzędu Kameralnego w Sobieszowie, datowane 15 sierpnia 1838 r., gdzie czytamy między innymi: „**W roku 1817** pod specjalnym kierownictwem królewskiego starostwa **powstała w powiecie jeleniogórskim organizacja przewodników górskich i tragarzy lektyk**. Jej zadaniem było spośród wszystkich przewodników i tragarzy usługujących podróżnikom górskim dopuszczać do obsługi przybyłych wędrowców tylko właściwych ludzi, posiadających urzędowe zezwolenie na to. Taka instytucja zrzeszająca ludzi czyniących rzemiosło z obsługi podróżników w górach jako przewodnicy i tragarze, i dbająca o zatrudnienie w tej służbie wyłącznie ludzi wyposażonych w odpowiednie urzędowe zezwolenia, jest całkowicie celowa zarówno w interesie przybywającej tu publiczności, jak również w interesie policyjnego porządku i bezpieczeństwa”.

Tworzenie organizacji przewodników górskich i tragarzy lektyk, określenie zasad ich służby, ustalenie praw i obowiązków, cenników za usługi itp., trwało po śląskiej stronie Karkonoszy kilka lat. W 1822 r. starostwo w Jeleniej Górze rozdało pierwsze legitymacje przewodniczek, w 1824 r. wprowadziło całkiem nowe porządki przewodniczek w ważniejszych wsiach położonych przy drogach prowadzących w wysokie góry. Powstała pionierska ustanowiona przez władze organizacja przewodnictwa turystycznego.

I tak trwa do dzisiaj ☺